

NOWY

KATOWICE
UL. MIELECKIEGO 2
TELEFON 29-48

ZAS

10gr

REPREZENTACJE:

BIELSKO, Katowice 2, tel. 29 04
BOGUSIŃSKI, Katowice 2, tel. 29 48
CIESZYŃSKI, ul. Główna 10, 20
KATOWICE, Katowice 2, tel. 29 04
KATOWICE, Katowice 2, tel. 29 04

Sejm uchwalił nową Konstytucję

Wczoraj wieczorem o godz. 7 m. 20 zapadła przełomowa uchwała

W ciągu dzisiejszego popołudniowego posiedzenia Sejmu zaszedł fakt o przełomowym znaczeniu dla państwa.

Wicemarszałek Car referował dziś projekt tej nowej Konstytucji według zasad przyjętych przez Blok Bezpartyjny.

O godzinie 7-ej wieczorem lista mówców, zabierających głos w dyskusji konstytucyjnej, została wyczerpana i pan marszałek dr. Świtalski zarządził 15-minutową przerwę.

W parę minut po godz. 7-ej obrady Sejmu zostały wznowione.

Na trybunie wszedł vice-marszałek pos. Car i zgłosił wniosek formalny, by pan marszałek Sejmu, opierając się na artykule 18-tym regulaminu obrad Sejmu, uznał tezy konstytucyjne za formalny projekt uchwały nowej ustawy konstytucyjnej. Wicemarszałek Car zmienił tytuł projektu, wprowadzając numerację artykułów projektu, według numeracji zgłoszonych uprzednio tez.

Przeciw temu wnioskowi wypowiedział się pos. Stanisław Stróński z Klubu Narodowego, który w tym momencie znalazł się na sali.

Marszałek Świtalski poddał najpierw pod głosowanie formalny wniosek posła Cara, który izba większością głosów przyjęła.

Następnie pan marszałek poddał pod głosowanie całość projektu nowej Konstytucji.

Pożar słynnego samolotu który 3-krotnie przebył Atlantyk

LONDYN, 26. 1. — Słynny samolot „Columbia”, który trzy razy przebywał Atlantyk, spłonął dziś w czasie pożaru, jaki wybuchł w hangarach w miejscowości Wilmington w stanie Delaware.

Po raz pierwszy „Columbia”

przebyła Atlantyk w r. 1927, pilotowana przez Chamberlina, któremu towarzyszył Lewin. Po 42 godzinach i 31 minutach lotu z Nowego Jorku aparat wylądował w Eisleben w Niemczech, a następnie przyleciał do Warszawy.

Właściciel pralni-zwyrodnialec

Obietnicami i terorem zmuszał pracownice do uległości

Wskutek licznych skarg, warszawski Urząd śledczy aresztował wczoraj właściciela pralni chemicznej w Warszawie przy ul. Leszno Nr. 7, niejakiego Florjana Kurana (zam. Srebrna 14), pod zarzutem znęcania się nad dziewczętami.

Kuran przy pomocy ogłoszeń, iż potrzebuje młodej pracownicy do pralni, zwabiał nieletnie dziewczęta, z których wybierał najładniejsze i dawał zatrudnienie w pralni, płacąc dziennie 2 zł. i pełne utrzymanie. Posady były pretekstem, mającym na celu

zwabienie młodej dziewczyny w sidła zwyrodnialca.

Kuran namawiał dziewczęta do uległości, obiecując każdej, iż zapisze jej w testamencie pralnię. Niejednemu dziewczęciu skłoniła do uległości i dopiero po pewnym czasie wychodziło na jaw, jakich metod używa Kuran, by pozbyć się przyjaciółki. Zazwyczaj oskarżał on dziewczynę o kradzież i wyrzucał ją na bruk, nie płacąc nawet pensji i odszkodowania.

Gdy jednak trafiła się dziewczyna, która oparła się namowom zwyrodnialca, wówczas Kuran dawał polecenie, by nocowała w pralni celem strzeżenia przed złodziejami. W nocy przychodził do pralni i

zabierał swą ofiarę.

W ten sposób ofiara zwyrodnialca padła 19-letnia Ł. J., która Kuran sprowadził od rodziców z Łodzi. Po pewnym czasie dziewczynę wyrzucił na ulicę, biciem i terorem

zmuszając ją do nierządu, by czerpać stąd zyski.

Po ustaleniu tych danych, Urząd śledczy aresztował Kurana, a po przesłuchaniu przez sędziego śledczego, osadzono go w więzieniu Centralnym przy ul. Daniłowiczowskiej.

Do Urzędu śledczego w dalszym ciągu zgłaszają się poszkodowane przez zwyrodnialca dziewczęta.

Izba projekt nowej Konstytucji jednogłośnie przyjęła w pierwszym, drugim i trzecim czytaniu.

Marszałek Sejmu stwierdził przytem, że ustawa konstytucyjna uchwalona została większością dwu trzecich głosów przy obecności więcej niż połowy ustawowej liczby posłów, t. j. zgodnie z przepisami obecnie jeszcze obowiązującej Konstytucji.

Po oświadczeniu pana marszałka rozległy się huraganowe oklaski w Sejmie. Wybuch entuzjazmu ogarnął wszystkich posłów na sali. Przewodcy Bloku rzucają się na szyję prezesowi Waleremu Ślawnowskiemu, poczem rozległa się pieśń „Pierwszej Brygady”. Pieśni tej wysłuchali wszyscy stojąc.

Nowa Konstytucja została uchwalona, i posiedzenie zostało zamknięte.

Wyrok i obszerne sprawozdanie z przebiegu rozprawy przeciwko mordercom orzegowskim podajemy na stronie 4-ej

Polsko-niemiecki pakt o nieagresji podpisany wczoraj w Berlinie

Wczoraj poseł polski w Berlinie i minister spraw zagranicznych Rzeszy podpisali przed południem w urzędzie spraw zagranicznych następujący układ:

Rząd polski i rząd niemiecki uważają, że nastąpił moment, aby rozpocząć nowy okres w stosunkach politycznych polsko-niemieckich przez bezpośrednie po-

rozumienie się jednego państwa z drugim. Wobec tego zdecydowały się one przez niniejszą deklarację położyć podstawę dla przyszłego kształtowania się tych stosunków.

Oba rządy wychodzą przytem z założenia, że utrzymanie i utrwalenie stałego pokoju pomiędzy ich krajami stanowi istotny warunek dla powszechnego pokoju.

Szczegóły paktu o nieagresji podamy obszernie w jutrzejszym numerze.

Pan hrabia Potocki zapłaci „okrągły” milionik

Donosiliśmy niedawno, że władze skarbowe nałożyły karę grzywny na Jakóba hr. Potockiego, za ukrycie części dochodów za 1928 rok, co naraziło skarb państwa na stratę 132.075 zł. 82 gr. Po ilustracji ksiąg Izba Skarbowa nałożyła 5-krotną karę w wysokości 660.379 zł. 10 gr.

Ostatnio zarząd dóbr hrabiego otrzymał nakaz wpłacenia kary wraz z ukrytym podatkiem oraz z odsetkami za 6 lat po 24 proc. rocznie, łącznie na sumę 987.673 zł. 65 gr.

Czy zapłaci?...

Zastanówmy się trochę...

Wzór do naśladowania

Jest kilka takich dni w roku, kiedy oczy całego społeczeństwa zwracają się ku wojsku.

Furkotanie ulańskich chora-giewek, miarowy tupot piechoty, turkot motorów czołgów — na rewjach z okazji uroczystości narodowych, napawają nas dumą i wiarą, że mimo „niebezpiecznego” położenia między wschodem i zachodem — możemy nie dręczyć się obawami, gdyż mocny żołnierz stoi na straży całoci naszych granic.

Prócz tych dni uroczystych, jest jeden zwykły powszedni, w którym uwagę ogólną także pochłania wojsko.

Jest to dzień sejmowej dyskusji nad budżetem Ministerstwa Spraw Wojskowych.

Na trybunie komisji budżetowej stanął zasłużony, znany z niespożytej żelaznej energii generał i w słowach prostych, ale jakże wymownych odmalował gospodarkę w naszym wojsku.

W przemówieniu wiceministra Sławoj - Składkowskiego, przeplatane nieraz dowcipem o rubasznym nawet akcencie, zobrażony został całokształt wyników, jakie w tej dziedzinie osiągnięto.

Wykresy i ściśle liczby, a także pokaz sprzętu wojskowego na dziedzińcu sejmowym, wykazały, jak wiele zrobiono dla usamodzielnienia i usprawnienia naszej armji.

Wyżywienie wojska wybitnie się poprawiło. Higiena stanęła na wysokim poziomie. Przystępczość maleje z każdym rokiem.

W dziedzinie uzbrojenia za-

czynamy pobijać rekordy, rozporządzając np. najszybciej strzelającym lotniczym karabinem maszynowym. Z każdym rokiem wyswabadzamy się coraz wydatniej z pod konieczności posługiwania się zagranicznym motorem, skórą, czy wełną.

Armja nasza przez swego ducha, wyszkolenie i ekwipunek, staje się coraz bardziej niezawodną gwarantką wolności Narodu.

Komisja budżetowa, złożona z przedstawicieli różnych obozów politycznych uchwaliła preliminarz jednogłośnie.

Praca nad wojskiem postępuje naprzód w sposób istotnie imponujący.

Armja nasza może i powinna być wzorem dla wszystkich innych części maszyny państwowej.

Naród kocha swe wojsko i dumny jest z niego!

Kurs obrony przeciwgazowej na Zamku warszawskim

W tych dniach został zakończony kurs przeszkolenia w obronie przeciwgazowej, który na życzenie p. Prezydentowej Mościckiej zorganizowało na Zamku Koło Pań L.O.P.P.

W kursie brała udział p. Prezydentowa, oraz 70 osób z porządkiem urzędniczek i żon funkcjonariuszy, zamieszkałych na Zamku.

Pół miliarda oszczędności było na Nowy Rok w K. K. O.

Ogólna suma wkładów oszczędnościowych w komunalnych kasach oszczędności na 31 grudnia roku ub. wyniosła 536,1 milj. zł.

Wkłady instytucji finansowych, złożone na książeczki oszczędnościowe w kasach komunalnych zmniejszyły się w grudniu o 1,1 proc. Dość znaczny spadek wykazują wkłady w kasach, znajdujących się na terenie województw południowych i Śląska, natomiast lekki wzrost daje się zaobserwo-

wać w kasach województw centralnych i wschodnich.

Nowa rola „Orbisu“

Jest biurem propagandy turystyki

Komisja budżetowa - skarbową Senatu rozpatrywała w czwartek budżet ministerstwa komunikacji, referowany przez senatora Lempkego. W dysku-

sji głos zabierało kilku mówców, Wyczerpujących wyjaśnień udzielił wicemin. komunikacji, inż. Bobkowski.

Odnosnie sprawy „Orbisu”, p. wiceminister zaznaczył, że „Orbis” przejęty został przez Polską Kasę Opieki. W radzie nadzorczej tej instytucji zasiadają przedstawiciele min. komunikacji, skarbu i spraw zagranicznych, co daje gwarancję, że „Orbis” obecnie wykonywa swoje zadanie w całej rozciągłości. Przytem „Orbis” nie będzie już biurem sprzedaży biletów, a będzie biurem propagandy turystycznej, szczególnie zagranicą.

Co do Tow. wagonów sypialnych, to istotnie nie wywiązuje się ono dostatecznie ze swych zadań. Ministerstwo Komunikacji wniknie w sprawę stanu tych wagonów, a także w sprawę cen w wagonach sypialnych i restauracyjnych.

Po krótkim przemówieniu referenta komisja zakończyła obrady nad budżetem Ministerstwa Komunikacji.

Ilu robotników zatrudniał przemysł budowlany

Według ustalonych obecnie danych statystycznych, ogólna ilość zakładów prac w przemyśle budowlanym wynosiła w roku 1933 — 964 zakłady, które zatrudniały 27.202 robotników.

Z ilości tej 196 zakładów posiadało do czterech robotników, 462 do 19 robotników, 167 do 49 robotników, 79 do 99 robotników, 57 do 499 robotników i 3 powyżej 499 robotników.

Hitlerowcy przeciw monarchistom

Zapowiedź represyj i nowych walk

BERLIN, 26.1. Akcja kół monarchistycznych w Niemczech wywołuje coraz ostrzejsze sprzeciw ze strony przywódców partji narodowo - socjalistycznej.

Na odbytem we czwartek zebraniu „Starej gwardji hitlerowskiej” poszczególni mówcy występowali z ostrzeżeniami, że partja nie ścierpi dłużej kreciej roboty reakcjonistów i nie cofnie się przed najostrzejszymi represjami w stosunku do winnych.

„Stara gwardja” czuwać będzie nad tem. aby linja polityczna stron-

nictwa nie uległa żadnej zmianie.

Na zgromadzeniu w Magdeburgu namiestnik brandenburski Leeper zwrócił się pod adresem monarchistów z groźbą, że stronnictwo hitlerowskie zmiążdży ich, podobnie, jak to uczyniło z marksistami i komunistami, jeśli tylko osmiela się ruszyć palcem.

Rozłam, jaki panował w Niemczech za czasów monarchji, byłby początkiem zagłady — oświadczył mówca — i utorowałby drogę komunistom.

Tylko ci mają prawo nazywać się prawdziwymi Niemcami, którzy bez zastrzeżeń podporządkują się służbie w interesie całego narodu.

Samoloty dla Papieża

Dwa lotniska w Watykanie

MIASTO WATYKAŃSKIE, 26.1. Tel. wł. — W Watykanie rozpoczęto budowę nowoczesnego lotniska.

Drugie lotnisko zbudowane będzie w ogrodach papieskiej willi Castel Gandolfo. Oba lotniska mają być gotowe już w lecie r. b.

Jedną z włoskich fabryk lotniczych przedłożyła Ojcu św. modele dwu samolotów turystycznych, które będą zakupione do osobistego

użytku papieża. Ojciec św. oświadczył, że samolotów tych używać będzie często, szczególnie do długich podróży.

Oświadczenie, dotyczące zamiaru odbywania dalekich podróży przez Ojca św., wywołało w kołach watykańskich sensację, przypuszczając bowiem, że papież zamierza wylecieć nawet poza granice Włoch.

25-lecie działalności

Centralnej Kasy Spółek Rolniczych

Instytucja finansowa spółdzielczego ruchu stęfczykowskiego, Centralna Kasa Spółek Rolniczych, obchodzi w roku bież. 25-tą rocznicę swej działalności.

Dla uczczenia tej rocznicy, dyrektoria Centralnej Kasy postanowiła wy-

dać jubileuszowe sprawozdanie roczne oraz przeznaczyła sumę zł. 4 tysięcy na opracowanie i wydanie życiorysu s. p. dr. Franciszka Stefczyka, który był twórcą i założycielem Centralnej Kasy Spółek Rolniczych.

Zdrowotność na Śląsku szwankuje

Według danych Wydziału Zdrowia w czasie od 7 do 13 stycznia b. pojawiły się na terenie Woj. Śląskiego następujące choroby zakaźne: Dżuma brzuszna w 7 wyp., płonica 15 wyp., błonica 20, odra 2, róża 1, krztusiec 4 i gruźlica otwarta 8.

Przypadki te występują przeważnie wśród ludności pozbawionej pracy.

Zbliża się odwilż

Po rannych mgłach lub miejscami chmurnym stanie nieba, dniem pogoda słoneczna. Nocą umiarkowany mróz, w dzień znaczniejszy wzrost temperatury aż do odwilży w dzielnicach zachodnich. Stabe wiatry z kierunków południowych lub cisza.

„Parlamentaryzm już się przeżył...” Wicemarszałek Car przedkłada Sejmowi projekt nowego ustroju Państwa

Wczorajsze posiedzenie Sejmu ze względu na zapowiedź obrad nad Konstytucją wywołało duże zainteresowanie, czego dowodem był liczny komplet posłów i wiele publiczności na galerii.

Na kilka minut przed rozpoczęciem obrad weszli na salę posiedzeń prawie wszyscy członkowie rządu z premierem Jędrzejewiczem na czele, wszyscy podsekretarze stanu, prezes Najwyższej Izby Kontroli oraz liczny zastęp wyższych urzędników państwowych.

Po otwarciu posiedzenia wszedł na trybunę wicemarszałek poseł Car, jako główny referent generalny projektu rewizji konstytucji i rozpoczął wygłaszać sprawozdanie o dotychczasowych wynikach prac komisji konstytucyjnej nad zmianą ustroju.

— Konstytucja marcowa — mówił wicemarszałek Car — w ustępie 3 art. 125 zawiera przepis, by drugi zrzędu Sejm po Sejmie ustawodawczym dokonał rewizji ustroju. Sejm ustawodawczy stworzył też procedurę, ułatwiającą te formy postanawiając, że drugi Sejm będzie mógł tej zmiany dokonać sam bez uchwały Senatu. Drugi po Sejmie ustawodawczym Sejm, choć miał te zmiany przeprowadzić, ale jej nie przeprowadził spowodu zaniku woli i niemocy, charakteryzującej Sejm przedmarcowy. Zmiana ta miała być przeprowadzona w Sejmie, obradującym pod łaską marszałka Daszyńskiego.

Głos z prawicy: To był pomajowy Sejm.

Wicemarszałek Car: — Tak, ale większość ówczesna składała się z przedstawicieli obecnej opozycji. Dopiero następnym po nim Sejm przystąpił na serio do rewizji konstytucji. Klub Bloku Bezpartyjnego wniósł projekt zmiany konstytucji dnia 3 marca 1931 r. Projekt ten został odesłany do komisji konstytucyjnej, a 17 marca komisja wzięła go pod obrady. Wyznaczyła mnie referentem generalnym i przystąpiła do pracy. Wszystkie prace, objęte planem, zostały już wykonane. Ostatnie referaty wygłoszone w marcu 1933 r. Dzięki temu mogłem już przedstawić wyniki tych prac i wyłonić tezy, zawierające podstawę nowego ustroju.

Komisja konstytucyjna odbyła w bież. sesji dwa posiedzenia i dnia 18 stycznia tezy zaakceptowała i powierzyła mnie przedstawić projekt i poinformować Sejm o toku prac. W wykonaniu tej drugiej uchwały komisji staję obecnie przed Wysoką Izbą, aby złożyć jej sprawozdanie.

Nim przystąpię do omówienia zgłoszonych tez, zastanówię się nad ogólną sytuacją, jaka wytworzyła się na świecie po wojnie. Nastąpiły po niej głębokie przeobrażenia.

Epoka, której genezą była wielka rewolucja francuska, skończyła się i przeżył się wraz z nią parlamentaryzm. Stoimy obecnie przed nową epoką, która dopiero w tej chwili powstaje.

W przemówieniu p. wicemarszałka Cara znalazł się m. in. następujący moment:

— W Polsce niema dyktatury, bo niema dyktatora. Marszałek Piłsudski nie jest dyktatorem, tylko autorytetem moralnym. Zajmuje

skromne stanowisko choć miał w 1926 r. pełnię władzy. Dyktaturę — mówi p. Car — uważam za złą, bo opiera się na jednym człowieku, a nie wyzwala sił, tkwiących w społeczeństwie”.

Skolei wicemin. Car przedstawia szczegółowy projekt Bloku Bezpartyjnego, który w swoim czasie po daliśmy do wiadomości Czytelników.

Następnie p. marszałek Świtalski zarządził krótką przerwę. Po wznowieniu posiedzenia przedstawiciele klubów opozycyjnych składali deklaracje, określające stosunek tych stronnictw do omawianego zagadnienia.

Pos. Winiarski (Kl. Narod.) oświadczył, że klub jego nie zaprzecza potrzeby zmiany obecnej konstytucji, ale nie może tego dokonać Sejm obecny, który — jak wyraził się mówca — pochodzi z wyborów, które nie były wyrazem woli społeczeństwa, oraz przez swą trzyletnią działalność, będącą zaprzeczeniem roli przedstawicielstwa narodowego, nie ma moralnego prawa dokonania zmiany ustroju państwa. Wobec powyższego Kl. Nar. nie weźmie udziału w obradach.

Po tych słowach członkowie Klubu Nar. opuścili salę.

Pos. Jankowski (NPR.) krytykował przedłożone tezy, oświadczając, że ich największą wadą jest niewiara w naród. Klub NPR. będzie zwalczać tezy BB., uważając je za szkodliwe dla państwa.

Pos. M. Malinowski (Str. Ludowe) uważa, że tezy konstytucyjne BB. odsuwają masę ludową od wpływu na bieg spraw państwowych. Masy ludowe w Polsce mają obecnie większe zmartwienia i troski, niż zmiana konstytucji. Katastrofa gospodarcza wybiła się na czoło pilnych zagadnień.

Mówca kończy oświadczeniem, że projekt BB. stwarza jedynowładztwo, co prowadzi do systemu klikli rządzącej, do systemu rządów biurokracji cywilnej i wojskowej. Z tych powodów projekt BB. jest dla Str. Ludowego nie do przyjęcia.

Pos. Czapliński (PPS.) zapowiada bezwzględna walkę z projektem BB. Ponieważ do zmiany konstytucji potrzeba 2/3 głosów, klub PPS nie weźmie udziału w obradach Sejmu nad tą sprawą.

Po złożeniu deklaracji przez przedstawicieli pozostałych klubów, posiedzenie odroczone.

W obradach wieczornych brali udział już tylko posłowie Bloku Bezpartyjnego.

107 milionów litrów piwa wypiła Polska w ub. roku

Według przeprowadzonych ostatnio obliczeń statystycznych, spożycie piwa na całym obszarze Polski w roku ubiegłym wyniosło 1,070,000 hektolitrow.

Jak i w latach poprzednich, niektóre browary prowadziły eksport pewnych specjalnych gatunków piwa zagranicę. Niewielki, próbnny transport w ilości 30.000 hektolitrow, był wysłany do Stanów Zjednoczonych.

Przerwa do poniedziałku w procesie Kwinty

Proces Stanisława Kwinty natrafia na nowe trudności.

Wczoraj spodziewano się rozstrzygnięcia ciekawych kwestyj dotyczących dopuszczenia powoływanych, którzy uzyskali w sądzie apelacyjnym uchylene pierwotnej decyzji sądu okręgowego.

Okazało się, że jeden z członków kompletu sądownego, sędzia Cichowski zachorował, wobec czego wczoraj rozprawa nie odbyła się i przewodniczący zarządził przerwę do poniedziałku.

Krawiec zakatował żonę bo miała mu urodzić piąte dziecko Surowe wyroki na zabójcę i akuszerkę

W szpitalu Przemienienia Pańskiego w Warszawie zmarła po krótkiej chorobie — wskutek zakażenia po nie dozwolonej operacji usunięcia płodu — niejaką Margasińską żonę krawca.

Zmarła ze słowami — ginę przez Bolkę... — na ustach.

Podjęte śledztwo ustaliło, że śmiertelnej operacji dokonywała akuszerka Michałina Gurzędowa, ale główna odpowiedzialność spadała tu na męża zmarłej — Bolesława Margasińskiego.

Małżonkowie mieli już czworo dzieci, a kiedy miało przyjść na świat piąte, Margasiński kazał żonie udać się na niedozwoloną operację, a gdy oponowała — bił biedną kobietę w zwierzęcy sposób i terorem usiłował zmusić ją do podporządkowania się jego poleceniu.

W nocy ścigał ją z łóżka, tłukł i kopał raz nawet ustawił jej przy postaniu zapalone świece i począł śpiewać pieśni pogrzebowe, stosował bezustanku fizyczny i moralny gwałt, by za wszelką cenę przeszkodzić normalnemu rozwiązaniu.

Nieszczęsna kobieta poddała się wreszcie tej potwornej presji. Akuszerka Gurzędowa przeprowadziła nie dozwolony zabieg, a w parę dni potem Margasińska, przewieziona do szpitala — zmarła.

Akuszerkę oraz Margasińskiego pociągnięto do odpowiedzialności karniej za spowodowanie śmierci. Wczoraj stanęli oni przed sądem okręgowym.

Oskarżeni zarówno w toku wczorajszej rozprawy, jak i w śledztwie do winy się nie przyznawali. Gurzędowa wyjaśniła, że była u Margasińskich ale jako ich znajoma i żadnych zabiegów nieboszczce nie robiła.

Margasiński potwierdził to, a na

zapytanie przewodniczącego sędziego Kotarby, czy chciał mieć dzieci, odpowiada, że rodzina robiła mu wymówki, iż „nie zapatrzuje się na inteligencję”. On sam jednak mimo to chciał mieć dużo dzieci.

Prokurator Lemkin: — A dużo oskarżony chciał mieć dzieci?

— Im więcej, tem lepiej.

— Ile naprzykład?

— Ile Pan Bóg da.

Bardzo dziwne wrażenie sprawiał zeznania dr. Hermana Rubinrauta, który odwiedzał chorą przed przewiezieniem jej do szpitala. Jakkolwiek w szpitalu od razu lekarze widzieli, że na osobie chorej dokonano operacji, to jednak dr. Rubinraut, dwukrotnie wizytując chorą

nie umiał się zorientować co jej dolega,

a widząc stan poważny polecił przewieźć Margasińską do szpitala.

Obrońca Margasińskiego, adw. Skoczyński, zadaje dr. Rubinrautowi drażliwe pytania.

— Czy pan doktor jest lekarzem po radni świadomego macierzyństwa?

— Tak.

— Czy panu doktorowi często umierają pacjentki?

— Nie bardzo często...

Siłne wrażenie wywołuje zeznanie zbadanej w charakterze świadka Wiktorji Nowakowej, siostry nieboszczki.

Wezwał mnie kiedyś synek nieboszczki — mówi świadek. — Siostra go przysłała, bym natychmiast szła do niej. Gdy przyszedłem, Margasiński nie chciał mnie do siostry dopuścić, mówiąc że śpi.

Okazało się, że nie spała i bardzo się ucieszyła. „Dobrze, że przyszedł, bo leżała tu o surowej wodzie. Dalej

żałowała, że mąż ją bił, dokuczał. A teraz, gdy leży chora, nie chce wstawać do niej lekarza, powiadała, jak mąż zapalił nad nią gromnicę i podrywał sobie. Gdy zamknęła oczy, drwił dalej, wołając do dzieci: „O umarła, lećcie dzieci po karawan”.

— Gdy przyszedłem następnego dnia, siostra była zmieniona do niepoznania. Margasiński zatelefonował po doktora. Przyszedł dr. Rubinraut z jakąś panią. Zdecydowali się posłać siostrę do szpitala. Jak wyszedł doktor, przysłała p. Gurzędowa i strasznie się przejęła na wiadomość o zabraniu siostry do szpitala.

Na pytanie, kto płacił honorarium dr. Rubinrautowi p. Nowakowa stwierdza, że

uczyniła to owa nieznajoma, która przyszła razem z lekarzem. Kto to był, niewiedomo i śledztwo nie zdołało odnaleźć tajemniczej damy.

W szpitalu chorą żaliła się nadal na swego męża. Mówiła: — Złapał na mnie noża i krzyczał, że przebiję mnie, jeśli nie pójdę do akuszerki!

Prokurator: — Jak się obchodził Margasiński z dziećmi, czy kochał je?

— Nie. Znęcał się na nich. Tak samo traktował i żonę.

Dalszą część zeznań p. Nowakowej stanowiły zwierzenia anatury intymnej albo szczegóły drastyczne z pożycia małżonków.

Zdaniem lekarzy, Margasińska była dotknięta ciężką chorobą weneryczną, co ustalono dopiero po sekcji zwłok.

Przesłuchiwanie świadków trwało do późnego wieczora, poczem rozpoczęły się przemówienia.

Wieczorem zapadł wyrok, skazujący akuszerkę Gurzędę na 3 lata więzienia, Margasińskiego zaś na 2 lata więzienia

Widmo szubienicy przed Kapicą

Wyrok sądu doraźnego na sprawców mordu orzegowskiego

Gmach sądowy w Król. Hucie, gdzie mieści się zamejski wydział Sądu Okręgowego w Katowicach, wyznaczony na miejsce sądu doraźnego nad sprawcami mordu orzegowskiego, Ittnerem, Kapicą i Trondem, już od wczesnego ranka wczorajszego piątku został otoczony przez niezwykle liczne tłumy, podekscytowane wieścią o rzekomym przybyciu kata Brauna, usiłujące przedostać się do wnętrza. Dostępu jednak bronił silny kordon policyjny, przepuszczający jedynie do gmachu posiadaczy specjalnych biletów wstępu, względnie wezwań na rozprawę.

Na długo przed rozpoczęciem rozprawy sala szalenie zapelniona była publicznością, również zajęte były co do jednego miejsca przeznaczone dla przedstawicieli prasy.

Wiele osób, które bocznymi wejściami mi przedostały się do gmachu sądowego, musiała usuwać policja, kontrolując jednocześnie, czy osoby te uprawnione są do przebywania w gmachu sądowym. Na tem tle dochodziło do przykrych incydentów, które z miejsca były likwidowane.

Przed godziną 9-tą wprowadzono na salę i ulokowano na ławie oskarżonych bandytów, Bernarda Ittnera, Franciszka Kapicę i Henryka Tronta.

Oskarżeni, to jeszcze młodzi ludzie, wykołajeni spowodu braku pracy i przestawania z przestępcami. Przed wejściem na śliską drogę zbrodni, która zaprowadziła ich na ławę oskarżonych zajmowali się przemyślnictwem.

Oskarżony Ittner miał wśród przemyślników opinię człowieka bardzo sprytnego, bowiem zdarzało się mu często, zarobić 20 i więcej złotych dziennie z tego procederu.

Wszyscy trzej oskarżeni sprawiają wrażenie bardzo przykre. Są wystraszeni i jakby przeczuwali, że werdykt który ogłosi trybunał doraźny, zadecyduje o ich losie i będzie napewno twardy.

O godz. 10-ej na salę wchodzi komplet sędziów, któremu przewodniczy prezes sądu okręgow. w Katowicach dr. Arct, wotują sędzią sądu okręgowego dr. Głowacki i dr. Stawarski. Przy pulpicie oskarżyciela zajmuje miejsce wiceprokurator sądu okręgowego, dr. Nowotny. Po stwierdzeniu obecności powołanych do sprawy 20 świadków, obrońca oskarżonego Ittnera adw. dr. Druks, zwraca się do przewodniczącego trybunału z prośbą o zwolnienie zdjęcia oskarżonym kajdanek, na co przewodniczący zgadza się. Obrońcy dr. Druks i dr. Karpiński zwracają się z wnioskiem o uchylenie postępowania doraźnego i przeprowadzenia rozprawy w trybie zwykłym, opierając się na błędzie w akcie oskarżenia, w którym użyto zwrotu: sąd doraźny, a nie: postępowanie doraźne. W ostateczności trybunał po naradzie poprzedzony sprzeciwem prokuratora odrzuca wniosek obrońców.

Wśród niestłuchanego napięcia, prze-

wodniczący trybunałowi, prezes S. O. dr. Arct przystępuje do odczytania aktu oskarżenia, którym zostali objęci robotnik Bernard Ittner, ur. w 1912 r. Z Rudzkiej Kuźnicy (Sobieskiego 37), robotnik Franciszek Kapica, ur. w 1913 r. z Chropaczowa (Szkolna 9) i robotnik Henryk Trond, ur. w 1910 r. z Chropaczowa (Szkolna 9). Wspólnicy ich będą odpowiadać przed sądem zwyczajnym.

Dwaj wymienieni na wstępie t. j. Ittner i Kapica zrabowali Hildegardzie Bartłowej przy użyciu przemocy, posługując się rewolwerem, dnia 6 listopada ub. r. na ulicy Bytomskiej w Rudzie Śląskiej torebkę ręczną, zawierającą 160 zł. w gotówce.

W niedzielę wigilijną 24 grudnia ub. roku Kapica, Ittner i Trond dokonali zbrojnego najścia na sklep Józefa Müllera, znajdujący się na kolonii Król. Huty — Pniaki, przy ul. Św. Jana 7. Grożąc gwałtem i przemocą, przystawili Mülleroi rewolwer do piersi, zmusili kupca do wpuszczenia ich do wnętrza i wskazania im kasy. Podczas kiedy Trond i Ittner nadal terroryzowali Müllera bronią, oskarżony Kapica zabrał z kasy znajdującą się tam gotówkę w wysokości 24 zł.

Wreszcie 4 stycznia b. r. oskarżony Kapica, Trond i Ittner około godziny 20,15 dopuścili się zbrodni rozbój. Z rewolwerami gotowymi do strzału, a oskarżony Trond nado z nożem w ręku, podeszli do tylnych drzwi prowadzących do sklepu Agnieszki Gryśowej w Orzegowie, zamierzając go obrabować. Wdarli się podstępnie do przylegającego do sklepu mieszkania, gdzie zastawszy s. p. Władysława Gryśa wezwali go do poddania się i nieruszania z miejsca. Kiedy s. p. Gryś rzucił się na oskarżonego Ittnera i począł się z nim szamotać, oskarżony Kapica skierował trzymany rewolwer do niego i dał strzał, kładąc Gryśa trupem na miejscu. Zamierzonego rabunku nie dokonali, obawiając się, iż zaalarmowani strzałami sąsiedzi będą chcieli ich ująć.

Uzasadnienie aktu oskarżenia charakteryzuje na 10 stronach czynu przestępstwa, dokonane przez oskarżonych i wymienia poszczególne fragmenty zbrodni. Plan wykonania ostatniego napadu powstał rzekomo u oskarżonego Ittnera. W plan ten wtajemniczył Ittner Kapicę i dnia 3 stycznia zaraz po obiedzie udali się oni do Orzegowa dla przeprowadzenia badań na miejscu. Pomógł im w tem Karol Heda, który jako zamieszkały w tym samym domu udzielił im wyczerpujących wskazówek. Termin napadu wyznaczili na dzień następny. Spotkali się już wówczas wspólnie z Trondem na drodze polnej z Goduli do Orzegowa, skąd ruszyli do gospody gdzie przebywał do godz. 19 min. 45. Mając pewność że sklep Gryśowej jest już zamknięty podeszli do drzwi prowadzących przez kuchnię chcąc się dostać do wnętrza. Jako pierwszy wszedł po zapukaniu Ittner z nabitym i goto-

wym do strzału rewolwerem. On też wezwał znajdującego się w kuchni s. p. Gryśa — „stać!”, na co Gryś rzucił się na Ittnera i począł się z nim szamotać. W toku szamotania wystrzelił przypadkowo rewolwer Ittnerowi raniąc go w lewe ramię. Prawie równocześnie padł strzał Kapicy do Gryśa. Kapica znajdował się styłu, trafił więc w plecy. Strzał ten był śmiertelny. Raniony kulą s. p. Gryś wyprzeżył się i momentalnie wypadł z rąk oskarżonego Ittnera, silnie brocząc krwią. Widząc to oskarżeni rzucili się do ucieczki, w czasie której Kapica, obawiając się pościgu, strzelił w powietrze, zaś Ittner na widok przechodniów zarepetował broń. Trond i Kapica uciekli do Chropaczowa, zaś Ittner udał się do swej narzeczonej, zamieszkałej w Goduli, gdzie przybył około godz. 9-ej.

W czasie napadu właścicielka sklepu Agnieszka Gryśowa, znajdowała się przy kolacji z rodziną i sublokaterem Maksymilianem Owczarkiem oraz bratankiem s. p. Gryśa w kantorze między kuchnią a sklepem. Na pukanie wyszedł do kuchni s. p. Gryś. W chwili potem usłyszeli zebrani strzał i bolesny okrzyk „Jezus Marja” oraz łoskot padającego ciała. Po wejściu do kuchni znaleźli w kałuży krwi charczącego w agonii s. p. Gryśa.

W momencie zjawienia się oskarżonego Ittnera u narzeczonej G'erokówny w Goduli, zegar jej wskazywał godzinę 19-tą min. 20, podczas kiedy w rzeczywistości była już godz. 9-ta wieczór. Ittner wszedłszy do narzeczonej przyznał się, iż jest ranny w rękę, co miało nastąpić na zielonej granicy, przez którą rzekomo przemycił jakieś towary. Przy opowiadaniu tem był również obecny szwagier G'erokówny, Kłysiewicz. W toku dochodzeń G'erokówna przyznała się jednak, że Ittner w dzień napadu prosił ją popołudniu, by przesunęła nieznacznie wskazówki zegara, mniej więcej o półtorej godziny, bowiem zamierza uciec się na przemyt, a chce uniknąć wymówek matki, że późno wraca.

Rozpoczyna się przesłuchanie oskarżonego Bernarda Ittnera, liczące-

go lat 21. Oskarżony był już poprzednio 3 razy karany za kradzież i przemytnictwo. Przyznaje się on do udziału w napadzie na dom Bartłowej w Rudzie w dniu 6 listopada 1933, wspólnie z Kapicą, następnie do udziału w napadach w dniu 24 grudnia ub. r. wspólnie z Kapicą i Trondem na mieszkanie Müllera, kupca w Król. Hucie, gdzie rabują z kasy 24 zł., następnie przyznaje się do napadu rabunkowego na dom i sklep Gryśowej w Orzegowie w dniu 4 stycznia b. r. Oskarżony opowiada przebieg tych napadów i zachowanie się do chwili aresztowania go. Oskarżony Kapica, karany za kradzież, przyznaje się również do udziału w napadach. Z zeznań oskarżonego Kapicy przebiega wyraźna skrucha i żal za popełnione zbrodnie. Oskarżony Trond również trzykrotnie karany za kradzież, lat 24, przyznaje się również do zarzucanych mu napadów rabunkowych. Z kolei sąd przystępuje do przesłuchania świadków. Jako pierwsza zeznaje Agnieszka Gryśowa, właścicielka sklepu w Orzegowie, która jest ciotką s. p. Władysława Gryśa, zabitego w czasie szamotania się z Ittnerem przez Kapicę. Świadek opowiada przebieg napadu i tragiczny zgon swego bratanka.

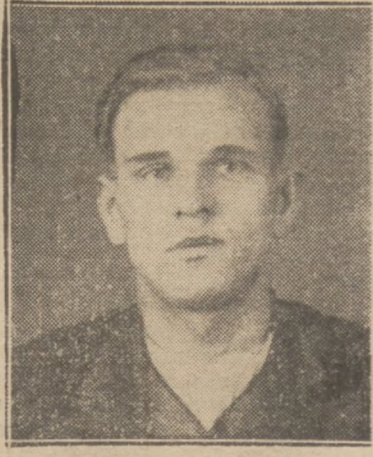
Dalszy ciąg na str. 5-tej.

ELŻBIETA GICZOKÓWNA

FRANCISZEK KAPICA

LEON NIEDŹWIEDZ

BERNARD ITTNER

HENRYK TRONT

WILHELM HEDA

KAROL HEDA

Sprawcy mordu orzegowskiego przed sądem

Początek na str. 4-tej.

Następni świadkowie poza aspirantem policji, Pawłem Słazakiem, który był pierwszy na miejscu zbrodni, prowadził dochodzenie i dzięki którego energii sprawcy napadu dostali się w ręce sprawiedliwości, nie specjalnego nie wnoszą do sprawy, za wyjątkiem dr. Hessa, lekarza z Świątobłoc, który przeprowadzał sekcję zwłok Gryssa. Świadek twierdzi, iż strzał oddany był z bliska, że kula przebiła plecy na wylot i wyszła w okolicy obojczyka oraz że agonja trwała krótko.

Ciekawy szczegół wnoszą Elżbieta Gierokówna, narzeczona oskarżonego Itnera. Mianowicie w krytycznym dniu oskarżony prosił ją o conięcie wskazówki zegara.

Doprowadzeni z więzienia w charakterze świadków, Karol Heda i Leon Niedźwiedz, ten ostatni jest podejrzany o zrobienie planu napadu. Zeznania są metne i wykretnie. Matka oskarżonego Franciszka Kapica, osoba starsza, opowiada, iż syn jej przyszedł na świat w 5 miesięcy po śmierci męża, który zginął na kopalni. Znalazłszy się w ciężkich warunkach życiowych musiała ciężko pracować i znajdowała się w skrajnej nędzy. W tych warunkach przyszedł na świat syn. Całe jej życie było jednym pasmem mak i walki o chleb. W czasie jej zeznań Kapica płacze. Również syn jej, oskarżony Kapica, zalamuje się i w oczach jego widać łzy.

Sąd zarządza 45-minutową przerwę w czasie której poddano badaniu psychiatrycznemu wszystkich trzech oskarżonych, poczem rzeczoznawcy dr. Wendlocha i dr. Januszewski z zakła-

du psychiatrycznego w Rybniku wydadają o oskarżonych opinie, jako ludziach zdrowych, mają jednak pewne zastrzeżenia co do oskarżonego Kapicy, który ich zdaniem jest ograniczony psychicznie.

Na tie orzeczenia wywiązuje się dysputa między obrońcami i rzeczoznawcami.

Skości zabiera głos prokurator dr. Nowotny, który w dłuższym, bardzo rzeczowym naświetleniu aktu oskarżenia, domaga się kary śmierci dla wszystkich oskarżonych.

Następnie przemawiają obrońcy adw. dr. Druks, w imieniu oskarżonego Itnera, dr. Karpiński, broniący oskarżonego Kapica i dr. Kowal, obrońca oskarżonego Tronta. Wszyscy obrońcy zgodnie podkreślają skrucie oskarżonych, ich talody w'ek i warunki, w jakich wyróści i wychowali się, i proszą trybunał o łagodny wymiar kary.

W ostatnim słowie oskarżony Itner zupełnie obojętnie oświadcza: Za służyłem, to muszę za to cierpieć. Oskarżony Kapica, zalewając się gorącymi łzami, w błagalnych słowach prosi o łagodny wymiar kary. Oskarżony Tront natomiast zupełnie tępo i obojętnie jakby mu na tem nie zależało, prosi o łagodną karę.

Komplet sędziów udaje się na naradę, która trwa przeszło półtorej godziny. Wreszcie ukazuje się ponownie na sali, poczem przewodniczący dr. Arct, wśród głębokiej ciszy, ogłasza wyrok, skazujący oskarżonego Franciszka Kapica na karę śmierci przez powieszenie zaś oskarżonych Bernarda Itnera i Henryka Tronta na karę więzienia dożywotniego. W uzasadnieniu wyroku

przewodniczący podnosi, że dla poszanowania życia ludzkiego surowy wymiar kary jest pożądany i konieczny, a tłumaczenie się oskarżonych, iż znajdowali się w nędzy, nie może być brane pod uwagę.

Po wyjściu kompletu sędziów na sali rozgrywały się przykre i rozdzierające sceny. Słychać było głośnie szloch matki oskarżonego Kapicy oraz na rzecznej jego, Moniki Tetmańczykównej.

Niezwykły testament dentysty Zapisał swe zwłoki prosektorium

Policja wszczęła dochodzenie w sprawie zagadkowej śmierci 49-letniego lekarza dentysty Maurycego Germana, który zmarł nocy ubiegłej w mieszkaniu swem przy ul. Furmańskiej nr. 10 w Warszawie.

Dr. Germana znaleziono martwego w jego gabinecie, a wezwany lekarz Pogotowia nie ustalił przyczyny nagłej śmierci.

Pomiędzy dokumentami, pozostawio-

nej.

Tymczasem przed gmachem sądu zbierał się liczny tłum, który z niecierpliwością oczekiwał ogłoszenia wyroku. Wyrok wywarł na wszystkich ogromne wrażenie. Bezpośrednio po rozprawie obrońca oskarżonego Kapicy, mec. Karpiński zwrócił się w drodze telefonicznej do kancelarii cywilnej pana Prezydenta Rzplitej z prośbą o łaskę dla oskarżonego.

Strzały przed fabryką Występ czerwonych prowokatorów

CZĘSTOCHOWA 26 I. — Tel. wł. — Koło fabryki Mottów w Częstochowie doszło do burzliwych zajęć sprowokowanych przez komunistów.

Czekający przed bramami agitatorzy komunistyczni zdołali zatrzymać grupę robotników, przyczem jeden z nich, wsiedlony na załprowizowaną trybunę zaczął wygłaszać przeciwpaństwowe przemówienie.

W owym czasie nadeszli dwaj posterunkowi, którzy usładowali komunistów

aresztować i tłum rozpedzić. Wówczas prowokatorzy zaczęli rzucać z tłumy kamienie i butelki na policjantów.

Jeden z nich został ranny w głowę, drugi, widząc, że sytuacja staje się coraz groźniejsza, strzelił na postrach z rewolweru. W odpowiedzi na to również i z tłumy padł strzał. Po strzałach robotnicy rozbiegli się. Jednego z agitatorów komunistycznych policjant zdołał przytrzymać. (R)

Po dziesięciu latach wykryto mordercę

POZNAŃ, 26.1. Przedwczoraj dzięki przypadkowi ujawniono sprawcę morderstwa barona Hantelmana. Morderstwa tego dokonano przed 10-ciu laty. Sprawcą morderstwa jest niejaki Adam Matusiak, pochodzący z pod Wrocław, który odsiaduje obecnie karę 15-letniego ciężkiego więzienia w Rawiczu za zamordowanie organisty.

W związku z wykryciem sprawcy mordu policja przesłuchiwała już rodzinę zbrodniarza, przyczem okazało się, że rodzina jego była

poinformowana o dokonanej przez niego zbrodni, tylko z obawy przed zemstą nie doniosła o wszystkim władzom śledczym.

Kary

na „eksporterów” węgla

Z Bielska donoszą: W ostatnich dniach ukarało starostwo bielskie grzywnami szereg osób za sprzedaż bez uprawnienia przemysłowego węgla, dowożonego przez te osoby samochodami i furmankami z zagłębi węgla węgla śląskiego i krakowskiego.

Rewizje w melinach przemysłniczych

Funkcjonariusze Straży Granicznej przeprowadzili onegdaj w asystencji policji rewizje w mieszkaniu Eltrydy Urbanowej w Katowicach (Jordana 14). Wynikiem tej rewizji zajęto kilka torebek skórzanych damskich, parę obuwia i suknie jedwabne, których wartość przekracza 200 zł.

Poza konfiskatą Urbanowa naraziła się na zapłacenie grzywny w sumie

1785 zł.

Podobnie przedstawiała się sprawa u Jadwigi Gielowej w Król. Hucie (Wolności 14) gdzie funkcjonariusze Straży Granicznej zajęli płaszcz damski i flaszkę Maggi pochodzenia niemieckiego.

W obydwu wypadkach skonfiskowany towar złożono w urzędzie celnym

177 tysięcy złotych wypłacono bezrobotnym

Według danych statystycznych zarządu obwodowego funduszu bezrobotnych w Katowicach na terenie województwa śląskiego w okresie 2-tygod-

niowym t. j. od 2 do 13 stycznia 1934 wypłacono bezrobotnym zasiłki na kwotę 177 tys. 302 złote i 93 grosze.

Trup na granicy

Pościg strażników za bandą przemytników

Z Szarleja donoszą: Wczoraj późnym wieczorem usładowała przekroczyć zieloną granicę przy haładzie kopalni Białej Szarlej w Brzeziniach Śląskich 30-osobowa szalka przemytników, którzy natknawszy się na patrol straży granicznej, rzucili się do ucieczki.

Po bezskutecznym wezwaniu do zatrzymania się i oddaniu strzału ostrzeżawczego, strażnicy zmuszeni byli oddać 6 strzałów za uciekającymi.

Raniony ciężko w pierś Mikołaj Gil z Grodzka padł trupem na miejscu; ścigającym przemytników strażnikom udało się zatrzymać Jana Wójcika z Grodzka. Pozostali zaś przemytnicy zdołali zbiec do Niemiec.

Przy trupie znaleziono 2 worki wypełnione pomarańczami.

Po komisyjnym zbadaniu, zwłoki Gila przeniesiono do kostnicy szpitala powiatowego w Szarleju.

Komu dobrze się wiedzie?

Kawalerska jazda podgazowanego rzeźnika

Musiał mieć okazję do pijaństwa pan Mikołaj Mita, mistrz rzeźniczy z Król. Huty (Mickiewicza 13), to też w dobranem towarzystwie

„zalewał robaka”

całe popołudnie, wieczór, a nawet do późnej godziny nocej. Kiedy już do-

brze kurzyło się panu Mikołajowi z czubą, opuścił restaurację i w towarzystwie towarzysza pijaństwa pana Leona Koja (Bytomska 77) zajął miejsce w wózku rzeźniczym.

Z werwą podciął konia, który nieprzywykły do takich pocestunków cwałował ulicami

miasta niczem po polu wyścigowym. Rzecz jasna, że takie tempo na brukowanych ulicach miasta nie mogło wróżyć nic dobrego.

to też biorąc zbyt ostro zakręt ulicy Bytomskiej pan Mita

zgnubił swego towarzysza

Koja, który upadając na kamienie dotkliwie się potłukł.

Na wypadek ten pan Mita nie zwrócił najmniejszej nawet uwagi i cwałując na oślep

wpadł na przechodzącego przez jezdnię Józefa Wechowskiego (Ks. Stabika 3).

Druga ofiara szalonej jazdy odniosła również

ciężkie okaleczenia

ręk i nog tak, że przewieziono ją do szpitala miejskiego, gdzie tymczasem zjawił się

zwinięty w kłebek

z bólu pan Leon Koj.

Opatrzone im ranę.

Wyścigowcem” zajęła się policja.

Na gorącym uczynku...

O niezwykłym tacie, włóczęgów świadczy wypadek jak miał miejsce ub. nocy w bufecie kolejowym na dworcu w Król. Hucie.

Korzystając z chwilowej nieuwagi dzierżawczyni Matyldy Zangowej wszedł jakiś młodzieniec za ladę i otworzywszy szufladę wyjął z niej pieniądze poczem chciał się oddalić. Spojrzała to Zangowa, która złodzieja zatrzymała powierając go opiece policjanta.

Podstępny złodziejem okazał się 27-letni Józef Adamowski rodem z Ożarów woj. Kielce, obecnie bez stałego miejsca zamieszkania.

Obecnie ma dach nad głową i utrzymanie w hotelu rządowym

Straszliwa wymowa zeznań świadków

W procesie wytoczonym przez kierownika łódzkiego urzędu sanitarno-obyczajowego
Proces, który oburzy każde sumienie i zatarga każdym sercem

W artykule wczorajszym podaliśmy szereg fragmentów z procesu o zniesławienie, wytoczonego przez d-ra Stanisławskiego, kierownika obyczajówki łódzkiej wiceprezesowi rady miejskiej p. Rapalskiemu.

Dziś dajemy ciąg dalszy zeznań świadków i dialogów stron w tym procesie, który z przeraźliwą jasnością odsłania nam „korzyści” systemu policyjnej reglamentacji prostutek.

Śmierć nie jest wybawicelką..

Zeznaje św. Szymańska (przełożona szpitala pod wezwaniem „Marii Magdaleny”).

— Stale siedzą w Urzędzie, stale są wzywani na kontrolę, mimo, że chcą pracować i niektóre pracują w fabryce, ale urzędnicy Urzędu przychodzą i przemocą zabierają je z miejsca pracy. Np. J. pracowała jako krawcowa przez 2 lata przy ul. Kilińskiego. Urzędnicy obyczajówki przyszli do niej tam, gdzie ona pracowała i domagali się, żeby stawiała się na kontrolę. Właścicielka zakładu zapytała, kto są ci panowie którzy przychodzą. Po wyjaśnieniu całej tragedii powiedziała „pani u mnie pracować nie może” i J. pozostała bez pracy. W drugim miejscu powtórzyła się ta sama historia. P. pracowała w aptece, po nią również przychodzili agenci obyczajówki, powiedziała, że stawać do kontroli nie będzie, bo uczciwie pracuje na kawałek chleba. Oświadczyli jej „jeżeli pani nie stawia się na kontrolę, będzie pani aresztowana”. Poszła raz, doktor kazał przychodzić dwa razy tygodniowo, ona nie chodziła, gdyż godziny zajęte na to nie pozwalały. Pewnego razu, gdy agent przy szedł po nią, zażyła jodyny trując się. Mimo to po wyzdrowieniu zmuszono ją nadal do chodzenia do urzędu. Dr. Stanisławski powiedział: „Pani musi przyjąć czarną książeczkę”. Wtedy trwała się po raz drugi.

Pięć lat uczciwej pracy

Mec. Kempner: — Pani pracowała w kuchni miejskiej?

Świad. K. — Najpierw w sklepach miejskich, potem w kuchni.

Mec. Kempner: — Jak długo?

Św. K. — 3 lata w sklepach, 2 lata w kuchni.

Mec. Kempner: — I przez te 5 lat urzędnicy chcieli, żeby pani chodziła do ogledzin?

Św. K. — Stale domagali się, przychodzili do sklepu, do wydziału opieki społecznej, żebym nie pracowała, bo muszę stawać na kontroli.

Mec. Kempner: — Wtedy, kiedy urzędnicy przychodzili, czy pani miała coś wspólnego z prostytutką?

Św. K. — Miałam męża, który mnie zaślubił i nigdzie nie chodziłam.

Mec. Kempner: — Pani wyszła z mężem i mąż przedstawił świadectwo ślubu? Co dr. Stanisławski powiedział?

Św. K. — Powiedział, że ja muszę przyjść sama, nagadał mężowi, że ja byłam chora, powiedział

„publiczną kobietę pan wziął za żonę”.

Mec. Kempner: — I dlatego teraz mąż z panią nie żyje?

Św. K. — Dlatego.

Mec. Kempner: — Pani dziś pracuje w kuchni magistrackiej, mąż przedstawił świadectwo ślubu, czy pani dziś jest zwolniona od kontroli?

Św. K. — Nie jestem zwolniona.

Wleczono po chodniku

Zeznaje dr. Mierzyński (ordyn. szpital. Marii Magdaleny): — Naogół nie mam zasady dawać wiary temu wszystkiemu, co takie kobiety mówią, ale twierdzić mogę, że agenci obchodzą się brutalnie. Sam widziałem na ul. Tramwajowej jak

wleczono kobietę po chodniku przez całą ulicę do szpitala. Przyszła posiniaczona, nazwisko jej N., ze zdartą skórą na kolanach i podszewkach. To będzie z pół roku temu.

Stróż moralności

Św. D. — Dawno już temu byłam na zabawie w Helenowie, to po wyjściu zatrzymali mnie agenci urzędu. Ja prosiłam, żeby nie zatrzymywali mnie, a oni oświadczyli, że puszczą, jeżeli pójdę z nimi do Helenowa, albo zaaręstują mnie. I ja poszłam do Helenowa z nimi.

Mec. Kempner: — A po tej zabawie w Helenowie z tymi panami z urzędu dokąd pani później poszła, czy do domu?

Gorący dzień przemysłników Rewizje w mieszkaniach i ujęcie na granicy

Wczorajszą dobę zaliczyć mogą funkcjonariusze Straży Granicznej komisariatu w Szarleju do niezwykle ruchliwych. Już w ciągu nocy zatrzymali patrol przy wtórze strzałów rewolwerowych kilka szajek przemysłników, którzy usiłowali przemieścić z Niemiec sporą ilość towaru niemieckiego.

O godz. 3-ej rano natknął się patrol na zielonej granicy pod Brzezunami Śl. na kilku przemysłników, którzy na widok „zielonków” zamierzali wycofać się na stronę niemiecką. Zamiar ten uniemożliwili strażnicy oddając do uciekających kilka strzałów rewolwerowych. Wszystkie kule — na szczęście — chybiły. W ręce strażników dostali się mieszkańcy Maciejkowic: Szymon Kucoba, Sylwester Gurth i Jan Paprocki oraz Alfred Chudy z Michałkowic wraz z towarem w postaci 20 kg. pomarańcz, 10 kg. orzechów kokosowych, 10 kg. chleba świętojańskiego, 8 kg. orzechów amerykańskich, 5 kg. owoców suszonych, 2 l. Maggi w płynie, mydła toaletowego i neseseru skórzanego wypełnionego zabawkami oraz parę lyżew.

W godzinach wieczorowych zatrzymali strażnicy w chwili przekraczania zielonej granicy pod Brzezunami Śl. przemysłników: Władysława Sarnika, Józefa Latkowskiego i Wiktora Wojciechowskiego z Czeladzi pow. Będzin od których odebrano 16 kg. pomarańcz.

Urlopy turnusowe 200 robotników odroczone przez komisarza demobilizacyjnego

W dniu wczorajszym zastępca komisarza demobilizacyjnego, inż. Sero ka rozpatrywał sprawę wniosku kopalni „Gothard” w Orzegowie o wznowienie urlopu turnusowego w stosunku do 200 robotników.

Wobec tego, że sytuacja w przemyśle węglowym nie uległa narazie pogorszeniu oraz przedstawione przez zarząd kopalni dokumenty, były niedostateczne, decyzja co do wniosku o urlop turnusowy, została odroczone do czasu zbadania przez komisarza demobilizacyjnego sytuacji na miejscu.

Po 2 latach bułania na wolności refraudant dostał się do więzienia

Mieszkanca Król. Huty, Marija Wita chowa (Sobieskiego 24) zatrudniała w charakterze inkasenta, Herberta Ficka, obywatela niemieckiego, zamieszkałego w Bytomiu (Wilhelmstrasse 9).

Przed dwoma laty Fick po zainkasowaniu kwoty 1500 zł. porzucił sa-

mowolnie stanowisko i zbiegł do Niemiec.

W dniu wczorajszym Wojtachowa spotkała Ficka w Król. Hucie i poleciła go aresztować.

Niebawem stanie on przed sądem za sprzeniewierzenie.

Św. D. — Oni zaprowadzili mnie żeby zabawić się w Helenowie, później upili mnie wódką, byłem w nietrzeźwym stanie, oni zabrali mnie do Hotelu Polskiego.

Mec. Kempner: — Wiedzieli agenci urzędu sanitarno-obyczajowego, że ci którzy i dziś są agentami, wzięli panią do hotelu dla zabawy?

Św. D. — Tak! Musiałam iść, bo powiedzieli, że aresztują mnie.

„Bo to kosztuje...”

Dr. Stanisławski: — Ja powiedziałem, że ponieważ jest w stanie zaraźliwym nie może być w przytułku. Ta choroba potrzebuje długiego leczenia.

Osk. Rapalski: — To dlaczego pozwala pan wypisać ze szpitala i wypuszcza pan w stanie zaraźliwym na ulicę?

Dr. Stanisławski: — Pan wie, że to kosztuje. Magistrat bierze 2.500 marek dziennie, trudno więc trzymać kobiety ad infinitum. Z chrwila, kiedy znikają objawy zewnętrzne nie nakazuje wypisanie ze szpitala.

Osk. Rapalski: — Ach tak, to dlatego, że to kosztuje!

Opieka i uświadamianie

Św. J. — Dwa razy tygodniowo chodziłam na kontrolę. Kiedy zapytałam się dr. Stanisławskiego, dlaczego dziewczyny inne nie chodzą po miesiącu na kontrolę, doktor uśmiechnął się szyderczo i odpowiedział, że jak jestem badana, to mogę przedtem gościa złapać.

Podwó na mora ność

Wyjątek z „ostatniego słowa” oskarżonego p. Rapalskiego.

„Widzieliśmy t. zw. upadłe dziewczęta, które przesunęły się przed sądem, aby złożyć swoje zeznanie i opisały ten cały straszny obraz przeszłego i teraźniejszego życia. Wszak to nikt inny tylko dzieci proletariatu. Nedza, straszliwe warunki życia i reglamentacja, przy której działa Urząd i agent, pchnęły niejedną na drogę upadku, z którego wydobyć się nie może. Wśród tych dziewcząt nie było arystokratek, nie było uprzywilejowanych, nie było pań z towarzysztwa. Lecz czy w tych lepszych sferach nie szerzy się prawdziwa rozpusta? Czy te sfery uprzywilejowane, bogate, bardzo enotliwie życie swoje prowadzi? A czy choć jedna z tej sfery podlega kontroli agentów urzędu sanitarno-obyczajowego? Tam urząd nie zajdzie ze swymi agentami, tam on nie trafi. Tylko do tych, przez które przemawia nieświadomość czynu i nedza wielkomięjska, jako „anioł opiekuńczy” trafi agent obyczajówki”.

Wyrok

Motywy wyroku uniewinniające go w łódzkim Sądzie Okręgowym w skróceniu:

Sąd uznaje, że okoliczności przytoczone w inkryminowanym artykule przez pods. Rapalskiego,

a mianowicie, że urząd sanitarno-obyczajowy zmuszał kobiety uczciwie zarabiające pracą do uczęszczania na kontrolę, są prawdziwe.

BOGDAN LOT

Jasnowłose szatan

68

Powieść sensacyjna z życia współczesnego

STRESZCZENIE POCZĄTKU POWIEŚCI

Bezrobotny, Jan Walczak, wtamuje się nocną porą do grobowca rodzinnego Hartenów, z zamiarem skradzenia zmarłemu w przeddzień Ryszardowi Hartenowi brylantowego pierścienia. W chwili, gdy odda wieko trumny, Ryszard Harten, który został pochowany w letargu, odzyskuje przytomność i zwierza się swemu wybawcy, że w grobowcu są zakopane skarby bezcennej wartości. Idąc za wskazówkami Hartena, Walczak rozkopyje ziemię w grobowcu i znajduje metalową skrzynkę, wypełnioną klejnotami. Obaj zabierają część skarbów i opuszczają grobowiec. Harten nie wraca jednak do domu, okazuje się bowiem, że to jego żona wspólnie ze swoim kochankiem, doktorem Grantem, pochowała go żywcem, gdy zapadł w letarg.

Minęły trzy miesiące po tych wypadkach. Ryszard Harten był w Ameryce, gdzie przybrał nazwisko Roberta Luka i postarał się o przedstawicielstwo na Polskę wielkiej firmy samochodowej, do którego zaangażował Walczaka na kierownika warsztatów, z pensją 1.000 złotych miesięcznie.

Po pewnym czasie — Walczak poznaje Ritę Hartenową i zostaje jej kochankiem.

W Willi Hartenowej został zamordowany dr. Grant.

O morderstwo został posadzony Walczak, którego sąd skazał na dwa lata więzienia. Podczas procesu Harten nawiązuje znajomość z Ritą.

Syn Ryszarda Hartena przybywa z Rosji do Warszawy ze swoim wujem Zubowem, by odnaleźć skarby po zmarłym ojcu.

Przy pomocy „Błatego Józka” Walczak ucieka z więzienia i przychodzi nazajutrz do Rity, która mu jednak oświadcza, iż wszystko między nimi skończyło się.

Rita, pokłóciwszy się z Hartenem, umawia się z „Błędym Józkiem”, iż on pomoże jej zdobyć skarby z grobowca.

Do Rity przychodzi Mikołaj Zubow i prosi ją o przenocowanie Juliana. Rita się zgadza, nie podejrzewając podstęp, bowiem Julian kradnie pod czas jej nieobecności plan grobowca.

Następnie Zubow i Julian udają się do grobowca, lecz w miejscu gdzie miał być zakopany skarb, znajdują wykopany świeżo dół.

W przystępnie szła Zubow dusi siostrzeńca i wkłada trupa do trumny. Po niejakiem czasie przybywa tam „Błady Józek” i również nie znajduje skarbu.

Walczak, który ukrywa się przed policją, spotyka pewnego wieczoru na ulicy Zosię, Stara miłość wraca i oboje są szczęśliwi.

Mija czas... W życiu Rity zachodzi dramatyczne zmiany. Straciła majątek i została bez dachu nad głową... Nikt nie chce jej przyjąć z pomocą...

Szukając „Błatego Józka”, na którego pomoc liczy, wpada Rita w sieć Henryka Berton i jego żony Klary, właścicieli domu rozpusty i hazardu. Sprytna para małżeńska wykorzystuje ciężką sytuację materialną Rity i stara się ją skołować z byłym swoim „salonów”, inżynierem Ochryńskim.

Inżynier Ochryński skubał nerwo wo wysunięta naprzód dolną warzę i zastanawiał się nad czymś, nie zwracając uwagi na słowa

Bertonowej, która poczęła szepcąc zachwalać urodę i dobre pochodzenie swojej najnowszej pupilki.

Sprytna kobieta czyniła to wszystko w dobrym zrozumieniu swego interesu, który traktowała bardzo poważnie, a nawet z dużym zamiłowaniem.

Liczyła przytem na pokaźny zarobek, bo inżynier Ochryński był bogatym człowiekiem i nie lubił w podobnych sprawach liczyć się z groszem.

Ujawszy swego gościa pod ramię, pani Klara zaprowadziła go do swego buduaru i tu przystąpiła do konkretnych pertraktacji.

Ochryński przyjął wszystkie warunki, był bowiem szczerze zachwycony młodą kobietą.

Tymczasem Rita układała się do snu, nie przypuszczając ani na chwilę, że w sąsiednim pokoju odbywa się targ o jej ciało.

Po wczorajszej rozmowie z właścicielką mieszkania była bardzo przygnębiona, zdając sobie sprawę, że po kilku dniach względnego spokoju, czekają ją znowu straszliwe troski i kłopoty.

W chwili, gdy przykryła się kołdrą i sięgnęła ręką do nocnej lampki, by ją zgasić, rozległo się ciche pukanie do drzwi.

— Czy można? — usłyszała Rita głos Bertonowej.

— Proszę bardzo...

Bertonowa weszła do pokoju i usiadła na krawędzi tapczana, na którym leżała Rita.

— Nie wiedziałam, że pani jest już w łóżku... — rzekła tonem usprawiedliwienia.

— Nic nie szkodzi... Położyłam się dzisiaj wcześniej, bo jestem wyjątkowo zdenerwowana.

Bertonowa spoglądała na młodą kobietę z dobrze udanym współczuciem i poczęła ją gładzić pieszczotliwie po jasnych, jak len włosach.

— To skandal... — rzekła po chwili. — To skandal, żeby piękna kobieta męczyła się w taki sposób... Ale niech się pani nie martwi, znajdziemy na to wszystko jakąś radę...

— Wątpię... — machnęła Rita desperacko ręką.

— Właśnie a propos... Przyszłam do pani w pewnej sprawie... Oto jednym z moich dzisiejszych gości jest inżynier Bolesław Ochryński... Pani słyszała coś o nim?

— Nie...

— To jest bardzo poważny człowiek, zajmujący odpowiednie stanowiska... Starszy mężczyzna, niemniej jednak może się jeszcze podobać... Dowiedziawszy się od mego męża, że

pani jest naszą sublokatorką, poczęł nalegać, bym mu panią przedstawiła...

Rita zmarszczyła brwi i spojrzała badawczo na Bertonową.

Widać coś ją zastanowiło w słowach tej kobiety, bo przez dłuższy czas nie odezwała się ani słowem, zamyśliwszy się nad czymś głęboko.

Pani Klara jednak nie straciła na chwilę spokoju i wytrzymała świdrującą ją wzrok z pełną godnością, poczem zapytała:

— Więc jak? Co mam powiedzieć panu inżynierowi?

— Że leżę już w łóżku i że stego powodu nie będzie mnie mógł dzisiaj poznać... — odparła Hartenowa po krótkim namyśle.

— A ja bym zaproponowała, żeby się pani ubrała, bo jest jeszcze bardzo wcześnie... Nie chciałabym zrażać tak miłego człowieka, jakim jest pan inżynier... Niech mi pani wierzy, pani Rito, że mówię teraz w interesie pani, bo Ochryński jest człowiekiem bardzo ustosunkowanym i przy jego protekcji można otrzymać niejedną posadę, nie mówiąc już o bezwrotnych pożyczkach...

Rita zerwała się z miejsca, jakby rażona prądem elektrycznym.

W jednej chwili zrozumiała, do czego zmierza Bertonowa, mówiąc o owych pożyczkach.

Rumieniec oburzenia rozlał się na jej twarzy, a oczy poczęły ciskać błyskawice.

— Jak pani śmie mówić do mnie w ten sposób? — zawołała drżącym głosem. — Wstanę z łóżka, jak pani chce, ale tylko poto, by wyjść stąd i więcej nie wrócić!...

— Zwracam pani uwagę, — powiedziała pani Klara ze spokojem — że mówię pani do mnie nieodpowiednim tonem... A poza tem pragnę jeszcze zaznaczyć, że nie mam nic przeciwko temu, by opuściła pani moje mieszkanie, ale dopiero po uiszczeniu rachunku...

— Nie mam teraz pieniędzy, ale przy najbliższej okazji oddam co do grosza...

— Niestety, nie mam tej pewnością, a tracić pieniędzy nie chcę... — Widząc, że Rita milczy i jest przygnębiona, Bertonowa mówiła dalej: — Jest mi doprawdy niezmiernie przykro, że muszę rozmawiać z panią w taki nieprzyjemny sposób, ale nie moja w tem wina, lecz pani... Ostatecznie jednak jestem człowiekiem wyrozumiałym i zdaję sobie sprawę, iż jest pani wyjątkowo zdenerwowana, dlatego też nie mam do pani żalu... Ale zostawmy narazie te sprawy na

uboczu i wróćmy do inżyniera Ochryńskiego...

— Może pomówimy o tem jutro? — szepnęła Hartenowa błagalnym niemal głosem.

— Nie!... — zaproponowała stanowczo pani Klara. — Pan Ochryński jest zbyt poważnym człowiekiem, by można go było wystrychnąć na dudka... A poza tem — uważam, że w interesie pani leży wykorzystanie nadarzającej się okazji... Trudno, pani Rito, musi się pani stem zgodzić, że kobieta taka, jak pani, nieznająca żadnego fachu, nie robi w życiu nic bez męskiej pomocy... Całe szczęście, że ma pani urodę, która przemówi bez wątpienia do inżyniera Ochryńskiego...

Pod wpływem słów Bertonowej upór Rity słabł coraz bardziej.

Młoda kobieta przyznawała w duszy rację wywodom doświadczonej damy i ciężkie westchnienie wydobyło się z jej piersi.

Pomyślała jeszcze chwilę i rzekła cichym głosem:

— Niech będzie tak, jak pani chce... Ubiore się, by poznać tego pana... Ale uprzedzam, że...

— Inżynier Ochryński jest niezwykle taktownym człowiekiem... — przerwała jej Bertonowa w środku zdania, poczem z uśmiechem triumfu dodała: — Bardzo się cieszę, że udało mi się panią skłonić do poznania tego pana...

Rita ubierała się w milczeniu, przeglądając się w dużym lustrze, zawieszonym na ścianie, a Bertonowa obserwowała jej zgrabną sylwetkę okiem znawcy, i uśmiechała się do siebie bezustanku.

W pewnej chwili rzekła:

— Sukienka, którą pani wkłada jest za skromna... Pożyczę pani jakiejś efektowniejszej...

Powiedziawszy to, wyszła z pokoju i po pewnym czasie wróciła, trzymając w rękach pokaźnych rozmiarów pakunek.

Położyła go bez słowa na stole i zniknęła za drzwiami.

Tymczasem Rita dokończyła pośpiesznie toalety, przypudrowała twarz i ukarminowała wargi.

A w jednym z dalszych pokoiów czekał na nią niecierpliwie inżynier Ochryński, wychylając dla kurażu jeden kieliszek konjaku po drugim.

(Dalszy ciąg jutro)

Kupcy „nabijają” nas na wadze

Kontrola władz ujawniła fałszowane odważniki

Stwierdzono urzędowo, że w sprzedaży znajdują się odważniki mosiężne wielkości od 1/2 dkg do 20 dkg ze sfalszowanymi cechami legalizacyjnymi (stemplami urzędowymi), którymi są: cecha urzędu, składająca się z liter „UM” w tarczy, po obu stronach której są cyfry „1” (a więc — 1 UM 1 —) i cecha roczna, składająca się z dwóch cyfr „33” w ramce czworokątnej.

Szereg znanych kupców, którym udowodniono podrobienie cech legalizacyjnych oraz rozpowszechnianie odważników ze

sfalszowanymi cechami legalizacyjnymi został pociągnięty do odpowiedzialności karnej.

Wymienione sfalszowane cechy legalizacyjne mało różnią się od cech prawdziwych, jednakowoż z łatwością mogą być odróżnione przez urzędy miar.

Do zanych firm, zajmujących się sprzedażą odważników mosiężnych wystosowano wezwania do zgłoszenia takich odważników celem zbadania autentyczności cech legalizacyjnych.

Ponieważ wezwania te mogą nie dotrzeć do wszystkich, dla uniknięcia spraw karnych, jakie mogą powstać w wyniku rewizji, Urząd Miar i Wąg zwraca na tej drodze uwagę, by handlujący odważnikami mosiężnymi (o których mowa na wstępie), zgłosili je do zbadania (bezpłatnie) autentyczności cech legalizacyjnych, oraz by nie kupowali takich odważników, zwłaszcza od nieznanymi sprzedawców, przed uprzednim zbadaniem autentyczności cech legalizacyjnych przez Urząd Miar i Wąg.

Uciecie dezertera

Wczoraj późnym wieczorem przybrał patrol policji w Król. Hucie Antoniego Wojcika, zamieszkałego u swoich rodziców w Król. Hucie.

Przed kilkunastu dniami Wojcik zbiegł ze swego oddziału wojskowego, uchyłając się od służby wojskowej.

Dezertera oddano do dyspozycji posterunku żandarmerji, skąd odstawiony będzie do sądu wojskowego.

Okradł własną teściową

Mieszkaniec Król. Huty Franciszek Bartoszek (Powstańców 134) znalazłszy się w trudnościach pieniężnych potrafił sobie poradzić w sposób może nieuczciwy ale całkiem prosty. Wykochał on nieobecność w domu swej teściowej pani Konstancji Benschowej, dostał się do mieszkania i po przeszukaniu szafy, w której znalazł 20 zł. mieszkanie opuścił.

Poszkodowana p. Benschowa uważała za stosowne nie puścić tego złodzieja w swemu zięciowi i o kradzieży zawiadomiła policję.

REPERTUAR TEATRU POLSKIEGO

Sobota 27.1 o godz. 16: „Betleem Polskie” (dla Tow. Polek); o godz. 20: „Skapiec”.
TEATR POLSKI NA PROWINCJI
Niedziela, 28.1 o godz. 18: „Betleem Polskie”. Wielkie Strzelce.
Poniedziałek 29.1 o godz. 20: „Skapiec”. Bielsko

RADIO

KATOWICE 27 stycznia 1934 r.
7.00: Sygnał czasu 7.05: Gimnastyka 7.20: Muzyka z płyt 7.55: Chwilka gospodarstwa domowego 11.50: Wiadomości bieżące 11.57: Sygnał czasu i hejnał z Krakowa 12.05: Koncert orkiestry salowej. W przerwie: Wiadomości meteorologiczne 15.20: Wiadomości gospodarcze i eksportowe 15.40: Muzyka (płyty) 15.55: Chwilka lotnicza i przeciwgazowa 16.00: Audycja dla chorych 16.40: Kurs średni języka francuskiego 16.55: Skrzynka pocztowa dla dzieci 17.25: Recital organowy (Transmisja z Bazyliki Wileńskiej) 17.50: Muzyka (płyty) 18.00: Reportaż z Warszawy 18.20: Koncert popularny orkiestry symfonicznej Polsk. Radja w Warszawie 19.05: Rozmaitości 19.10: „Czy mamy wierzyć fizykom” 19.25: Recytacje poezji 19.40: Wiadomości sportowe 20.00: „Myśli wybrane” 20.02: Koncert muzyki lekkiej z udziałem Bolesława Mierzejewskiego — piosenki 21.00: Muzyka (płyty) 21.20: Koncert muzyki polskiej 22.05: Muzyka taneczna 23: Wiadomości meteorologiczne 23.05: „Kulka Wileńska”

Obfity przemysł przechwycony na granicy

Z Tarnowskich Gór donoszą: Na placach pod Radzionkowem przytrzymała straż graniczna bandę przemytników, trudniących się przemycańiem z Niemiec spirytusu skażonego.

Przy zatrzymanych znaleziono 50 litrów spirytusu w pecherzach, 2 kg. sacharyny krystalicznej, większą ilość gątanterji skórzanej, jak portmonetki, portfele i torebki damskie, kilka kg. guzików, oraz kilkanaście talji kart do gry.

Zatrzymani okazali się mieszkańcami Gniazdowa, pow. Zawiercie, Cze-

śław Słota, Antoni Wałętkowski, Stanisław Gawęda i Leon Nowara, którzy trudnili się przemytem w okresie przedwojennym, kiedy pod Gniazdowem biegła granica rosyjsko-niemiecka. Zatrzymano również Paulinę Występowa, mieszkankę Radzionkowa, która wynajęła się przemytnikom jako przewodniczka.

Zajęty przemytnikom towar złożono w urzędzie celnym Radzionków — Wiktr. Ukróconą należność celna wynosi 3 tys. zł., co pociągnie za sobą grzywnę w kwocie 15 tys. zł.

Tragedia zwierząt Apel do szoferów i woźniców

W ostatnich dniach zdarzyły się na terenie Katowic trzy wypadki przejechania psów przez samochody. Bardzo często zdarzają się również wypadki najechania samochodów na furmanki, przyczem zazwyczaj konie bywają okaleczone lub zabite. Wina tych wypadków, które łatwo dałoby się uniknąć, należy przypisać właścicielom psów, furmanom i kierowcom samochodów. Również kierowcy pojazdów powinni zwracać baczna uwagę w czasie jazdy. Wobec licznych wypadków Zarząd Towarzystwa Ochrony Zwierząt apeluje do kierowców pojazdów, by w czasie jazdy na drogach i ulicach miast zwracali uwagę na zaprzęgi konne, psy i inne zwierzęta, oraz by unikali karambolów, gdyż zwierzęta ze

względu na ich pożyteczność zasługują na to, by ludzie traktowali je oględniej i nie przysparzali im krzywd i cierpień. Do właścicieli furmanek i psów Zarząd Towarzystwa apeluje, by opiekę nad końmi powierzali ludziom dorosłym i doświadczonym, zaś psy na ruchliwszych drogach i ulicach miast prowadzili na smyczy. Przy strzeganiu tych skromnych przepisów uniknie się wiele niemiłych sytuacji i przykrych następstw.

Stroił się w cudze piórka

W święto Trzech Króli odbywała się na sali Boryczki w Nowym Bytomiu luczna zabawa. Było bardzo gwarno i wesoło, a byfet był w stałym oblężeniu. Ludziska zapomnieli o kryzysie.

Nie zapomnieli o tem mieszkaniem N. Bytomia Walenty Październy (Ligonia 8) i przy okazji wystroił się w kapełusz i szalik bezrobotnego Jana Pietraka (3 Maja 19).

Sprawa jednak wydała się i Październy musiał zwrócić podstępnie „na byte” rzeczy a pozatem czeka go sprawa w sądzie.

10-lecie harcerstwa polskiego w Niemczech

Z okazji 10-lecia istnienia Związku Harcerstwa Polskiego w Niemczech odbędzie się w niedzielę, dnia 11 lutego r. b. XI walne zebranie Związku Harcerstwa Polskiego w Niemczech połączone z uroczystą akademią w salach Gospody Polskiej w Bytomiu (Gliwicka 10).

Na tą uroczystość wybiera się wiele osób ze Śląska.

Ogłoszenia DROBNE

RÓŻNE MEBLE okazynie sprzedam. Wiadomość w administracji N. Czasu pod „O”.

ZAGINEŁA książeczka wojskowa na terenie Kochłowice na imię Antoni Głowacz, zam. Kochłowice, Górna Nr. 4, która unieważnia się.

SZPIC BIAŁY przybłąkał się. Można odebrać u p. Augustyna Skróy, Katowice, ul. Jagiellońska 14.

WALNE ZEBRANIE Zw. Powst. Śl. w Czarnym Lesie odbędzie się w niedzielę, dnia 28 stycznia r. b. w świetlicy przy ulicy Janasa o godz. 15.30. Za zarząd: Magdziarz.

MALY SKŁAD (nadający się dla fryzjera) w Rudzie Śl. od 1-go lutego 1934 do wynajęcia. Zgłosz.: Ruda, ul. Bytomska 11.

ZAMIEŃNIE MIESZKANIE składające się z pokoju i kuchni, słoneczne, czynsz 20 zł. na 2 lub 3-pokojowe w centrum Katowic. Zgłoszenia R. S. Katowice-Zależę, ul. Pokoju 3 m. 13.

SPORT

Rewja łyżwiarzy i hokeistów na sztucznym lodowisku w Katowicach

W uznaniu wybitnych zasług p. wicewójewody d-ra Tadeusza Salonięgo, położonych około popularyzacji sportu łyżwiarzkiego oraz budowy sztucznego toru łyżwiarzkiego w Katowicach odbyła się wczoraj podniosła uroczystość wręczenia panu wicewójewodzie dyplomu honorowego.

Uroczystość ta poprzedziły występy licznych sportowców oraz zespołów hokejowych śląskich, przyczem punktem kulminacyjnym była przepyszna rewja-defilada, w której wzięli udział zebrani in corpore przedstawiciele władz oraz członkowie klubów łyżwiarzskich i hokejowych, poczem odbył się mecz pokazowy między katowicką „Pogonią” i P. K. S. Sosnowiec zakończony wynikiem remisowym (0:0).

Skołej popisywali się jazda sztuczna na lodzie młodzi Kalusowie i mistrzyni Polski p. Popowiczowa. Wreszcie na zakończenie uroczystości odbyło się spotkanie dwóch najsilniejszych zespołów hokejowych Śląska: Śl. K. H. Katowice i K. H. Siemianowice o puchar srebrny ufundowany przez p. wicewójewodę d-ra Salonięgo — zakończone wynikiem 3:2 (1:0 0:0 2:2).

W przerwach pokazali swój kunszt jeździecki pp. Zmudziński, młodzieńca „zakopianka” p. Lidka Populanka i Breslauier.

Zawody zakończono wręceniem zwycięskiej drużynie pucharu.

PODAJEMY TABELĘ ROZGRYWEK „PREMJOWYCH” z uwzgl. zawodów do dnia 21.1 b. r.

	Gier	Stos. br.	Punkt.
1. „22” Mała-Dąbrówka	15	71:24	25
2. Jedność Michałkowice	15	54:27	24
3. Śląsk Siemianowice	13	34:32	15
4. „20” Bogucice	13	41:23	14
5. K. S. Brzeziny-Śl.	13	40:37	13
6. Poniatowski Godula	15	35:43	13
7. K. S. Bytków	15	35:42	12
8. Orkan Wielka-Dąbrówka	17	36:56	10
9. Silesia Łagiewniki	14	25:53	10
10. Odra Szarlej	15	28:54	10

TABELA ZAWODÓW O MISTRZOSTWO NA 33 34 R. B-LIGI GR. II ZWERYFIKOWANA PRZEZ W. G. I D.

	Gier	punktów	dla	bramek	przec.
1. Poczta P. W. Katowice	4	7	8	2	
2. K. S. Rozwój Katowice	4	5	8	4	
3. T. S. Muroki	4	4	13	6	
4. K. S. Pszczyna	4	4	7	8	
5. Ż. K. S. Katowice	4	0	4	20	

ABONAMENT miesięcznie w administracji wzgl. zamiejscowy zł. 2.50. zagranica zł. 5.50.

CENY OGŁOSZEŃ: Cała strona w tekście zł. 500, pół strony zł. 275, 1 mm. wiersz i łamowy opisowe zł. 2.50, specjalne zł. 1.50, reklamy 60 gr., drobne 15 groszy za wyraz. W niedzielę i dni świąteczne 25 proc. drożej

Redaktor: Józef Ksązek

Wydawca: Nowy Czas w Katowicach

P. K. O. Nr. 300 277

Druk. „Prasa Polska” S. A.